



# គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ថ្ងៃទី០៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២

ទីស្នាក់ការកណ្តាល COMFREL

## សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

### ស្តីពី

### លទ្ធផលសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតនៅឃុំសំរោងសែន ស្រុកកំពង់លែង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

ដោយមានការគាំទ្រពី គណៈកម្មាធិការខុមហ្វ្រែល សហការជាមួយនិង សមាគមអាដហុក សមាគមន៍ ការពារសិទ្ធិមនុស្សខ្មែរកម្ពុជាក្រោម "KKKHRA" បានរៀបចំសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតមួយស្តីពី ការកំណត់តម្រូវការជាអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់ដាច់ស្រយាល ដែលធ្វើឡើងនៅឃុំសំរោងសែន ស្រុកកំពង់លែង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២។ មានអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ ៦៩នាក់ (៧០% ជាស្ត្រី) ពីគ្រប់ភូមិក្នុងឃុំ ដែលរួមមាន តំណាងសហគមន៍ តំណាងគណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ សមាជិក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ អាជ្ញាធរភូមិ អង្គការមូលដ្ឋាន និងប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំបានចូលរួមពិភាក្សានៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ។

ប្រជាពលរដ្ឋដែលចូលរួមសិក្ខាសាលាស្ទើរតែ ១០០% បានបោះឆ្នោតគាំទ្រតម្រូវការជាអាទិភាពទាំង៥ នៅក្នុងឃុំ ដែលស្នើឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំបច្ចុប្បន្នយកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយ និង/ឬ គណបក្សនយោបាយ ទទួលយកដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនក្នុងការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ខាងមុខ។

### **តម្រូវការជាអាទិភាពទាំង៥ ក្នុងឃុំសំរោងសែន ស្រុកកំពង់លែង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង**

#### **១. ការសាងសង់បង្គន់អនាម័យ**

- សុំបង្គន់អនាម័យ ដែលមានល្មមៗ និងបានបង្គន់ចាក់ជាប់នឹងគំរបលូ ឲ្យបានគ្រប់ចំនួន៣២១ខ្នងផ្ទះ នៅក្នុងឃុំសំរោងសែន ស្រុកកំពង់លែង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។ សូមចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ២០១២ និងឲ្យបានគ្រប់ខ្នងផ្ទះនៅឆ្នាំ២០១៣។

#### **២. ការស្នើសុំម៉ូតូឡូកតុក**

- សុំម៉ូតូឡូកតុក១១គ្រឿង សម្រាប់ដឹកអ្នកជម្ងឺទៅមន្ទីរពេទ្យនៅរដូវប្រាំង ហើយនិងសម្រាប់បំរើប្រជាពលរដ្ឋ នៅក្នុងឃុំសំរោងសែន ស្រុកកំពង់លែង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។ សូមឲ្យបាននៅឆ្នាំ២០១២នេះ។

#### **៣. ការជួសជុលផ្លូវលំ**

- សុំជួសជុលផ្លូវលំ១ខ្សែឲ្យបានធំ ដោយចាក់គ្រួសក្រហម ពីភូមិសំរោងសែន ទៅភូមិដារ មានប្រវែង ៥០០០ម៉ែត្រ និងដាក់លូ៣កន្លែង ដែលលូនីមួយៗមានមុខកាត់១ម៉ែត្រ នៅចំណុចទទឹងថ្ងៃ១កន្លែង ចុងបឹងវែង១កន្លែង និងជិតទំនប់កែវ១កន្លែង។ សូមចាប់ផ្តើមធ្វើពីឆ្នាំ២០១២ និងបញ្ចប់ឆ្នាំ២០១៣។

ទស្សនៈវិស័យ ដើម្បីឱ្យការបោះឆ្នោតមានគុណភាព ដែលប្រកបដោយលទ្ធផល ត្រូវបានលើកកម្ពស់ឡើង។  
Vision : A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

**៤. ការសាងសង់ស្ពាន**

- សុំស្ពានឈើ២កន្លែង សម្រាប់ឆ្លងកាត់ស្ទឹង នៅចំណុចកណ្តាលភូមិសំរោងសែន១កន្លែង មានបណ្តោយ ៨០ម៉ែត្រ ទទឹង៤ម៉ែត្រ កម្ពស់៦ម៉ែត្រ និងនៅចំណុចកំពង់រទេះភូមិបំប្រក១កន្លែង មានបណ្តោយ៩០ ម៉ែត្រ ទទឹង៤ម៉ែត្រ កម្ពស់៦ម៉ែត្រ។ សូមចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ២០១២ និងឲ្យហើយនៅឆ្នាំ២០១៣។

**៥. ការសាងសង់ផ្លូវលំ**

- សុំធ្វើផ្លូវលំចាក់គ្រួសក្រហម១ខ្សែ ពីភូមិសំរោងសែន ភ្ជាប់ទៅនិងភូមិបំប្រក តាមបណ្តោយមាត់ស្ទឹង មានប្រវែង៩៥០ម៉ែត្រ បាតក្រោម៨ម៉ែត្រ កម្ពស់១ម៉ែត្រ ខ្នងលើ៥ម៉ែត្រ និងលូមុខកាត់១ម៉ែត្រ ចំនួន២ កន្លែង គឺនៅត្រកតាសាយ១កន្លែង និងអូរឃីងកក់១កន្លែង ។ សូមចាប់ផ្តើមធ្វើពីឆ្នាំ២០១២ និងឲ្យហើយ នៅឆ្នាំ២០១៣។

មុនពេលបញ្ចប់សិក្ខាសាលាមានកម្មវិធីប្រគល់របាយការណ៍ពីតម្រូវការអាទិភាពដល់អ្នកដឹកនាំ គណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។

លោក ជា ហៀន តំណាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានមានប្រសាសន៍ថា «ខ្ញុំមានសេចក្តីរីករាយ និងពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំងចំពោះដំណើរការរបស់សិក្ខាសាលានេះ ព្រោះខ្ញុំបានដឹងពីត្រូវ ការអាទិភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងឃុំ របស់ខ្ញុំកាន់តែច្បាស់ទៀត។ ក្នុងនាមលោកជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ លោកនឹងយកតម្រូវការអាទិភាពទាំង៥នេះដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគរបស់ឃុំនាអាណត្តិបន្តបន្ទាប់ ខាងមុខ ហើយនឹងយកតម្រូវការនេះទៅធ្វើការប្រជុំជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។ មួយវិញទៀតឃុំ នឹងធ្វើជារបាយ ការណ៍ដាក់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំខាងលើដើម្បីជួយបំពេញនូវតម្រូវការរបស់បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋ ។ បើក្នុងនាមខ្ញុំជា គណបក្សវិញនោះ គឺឲ្យតែឈ្នះឆ្នោត ខ្ញុំនឹងធ្វើតាមសំណូមពរទាំងនេះ»។

លោក សាយ រស់ តំណាងគណបក្សសមរង្ស៊ី និងជាជំទប់ទី១ បានមានប្រសាសន៍ថា «យើងខ្ញុំនឹង ខិតខំសហការណ៍ជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដើម្បីដាក់ចូលទៅក្នុងបញ្ហាអាទិភាពនៅក្នុងឃុំសំរោងសែន គឺធ្វើយ៉ាង ណាជួយបំពេញនូវកង្វះខាតរបស់បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋ។ ជាងនេះទៅទៀត ខ្ញុំនឹងយកតម្រូវការអាទិភាពនេះ ទៅដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងគោលនយោបាយរបស់គណបក្ស ក្នុងការយោសនាបោះឆ្នោតនៅពេលខាងមុខ ហើយ បើគណបក្សរបស់ខ្ញុំឈ្នះឆ្នោត ខ្ញុំនឹងធ្វើតាមតម្រូវការអាទិភាពទាំង៥នេះអោយខាងតែបាន»។

លោក សន ហុន តំណាងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងជាជំទប់ទី២ បានមានប្រសាសន៍ថា «ខ្ញុំសូមអរ គុណដល់អង្គការខុមហ្វ្រែលដែលបានរៀបចំសិក្ខាសាលានេះឡើង ហើយខ្ញុំនឹងយកតម្រូវការអាទិភាពទាំង៥ នេះដាក់បញ្ចូលក្នុងគោលនយោបាយក្នុងការយោសនាបោះឆ្នោត នាពេលខាងមុខនេះ»។

សិក្ខាសាលានេះមានគោលបំណងឲ្យម្ចាស់ឆ្នោតនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលទទួលបាន៖

- ១. ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិតួនាទី និងកាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់ឆ្នោតក្នុងការស្វែងយល់ពីតម្រូវការអាទិភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍នូវមូលដ្ឋាន។
- ២. ផ្តល់ឱកាសឱ្យម្ចាស់ឆ្នោតចូលរួម ជជែកពិភាក្សា ដើម្បីកំណត់តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់របស់ខ្លួន។
- ៣. តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់ ដាច់ស្រយាលនឹងត្រូវបានចងក្រងជារបាយការណ៍ដែលអាចឱ្យសិក្ខាកាមងាយចងចាំដើម្បីចូលរួមតាមដានជម្រុញការអនុវត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ និងការដាក់បញ្ចូលតម្រូវការក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សសម្រាប់ការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ឆ្នាំ ២០១២។

សិក្ខាសាលានេះក៏បានទទួលការឧបត្ថម្ភមូលនិធិពីសហភាពអឺរ៉ុប (EU), OXFAM NOVIB, NPA និង Forum Syd

**សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង៖**

១-លោក **មួង មឿត** (មន្ត្រីផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)

ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១២ ៤៧១ ៣២៦

២-អ្នកស្រី **ហេង សុគន្ធា** (ជំនួយការផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)

ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១៧ ៥៨៣ ៨៦៩

**បេសកកម្ម** ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមានដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោត អំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការ បោះឆ្នោតមួយដែលមិនលំអៀង និងមិនប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ ដើម្បីឱ្យមានអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណងជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ការតស៊ូមតិ/បញ្ចុះបញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការកែទម្រង់ ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និងប្រកាន់បក្សពួកទៅលើការបំពេញកម្មវិធីនយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។

<sup>1</sup> No. 098